

Bruxelles, 20. svibnja 2022.
(OR. en)

9333/22

Međuinstitucijski predmet:
2022/0902(APP)

AG 53
INST 195
PE 55
JUR 362
FREMP 104

PRIJEDLOG

Od:	Roberta METSOLA, predsjednica Europskog Parlamenta
Datum primitka:	19. svibnja 2022.
Za:	Jean-Yves LE DRIAN, predsjedništvo Vijeća Europske unije
Predmet:	Prijedlog UREDBE VIJEĆA o izboru članova Europskog parlamenta neposrednim općim izborima, stavljanju izvan snage Odluke Vijeća 76/787/EZUČ, EEZ, Euratom i Akta o izboru članova Europskog parlamenta neposrednim općim izborima priloženog toj odluci

Za delegacije se u prilogu nalazi zakonodavna rezolucija Europskog parlamenta i prijedlog uredbe Vijeća o dotičnom predmetu.

Priloženo: P9_TA(2022)0129

USVOJENI TEKSTOVI

P9_TA(2022)0129

Izbor članova Europskog parlamenta neposrednim općim izborima

Zakonodavna rezolucija Europskog parlamenta od 3. svibnja 2022. o Prijedlogu uredbe o izboru članova Europskog parlamenta neposrednim općim izborima, stavljanju izvan snage Odluke Vijeća (76/787/EZUČ, EEZ, Euratom) i Akta o izboru članova Europskog parlamenta neposrednim općim izborima priloženog toj Odluci (2020/2220(INL) – 2022/0902(APP))

Europski parlament,

- uzimajući u obzir Deklaraciju od 9. svibnja 1950. u kojoj se predlaže uspostava Europske zajednice za ugljen i čelik (EZUČ) kao prvi korak k federaciji Europe,
- uzimajući u obzir Akt o izboru članova Europskog parlamenta neposrednim općim izborima („Izborni akt”), priložen Odluci Vijeća od 20. rujna 1976., kako je izmijenjena Odlukom Vijeća 2002/772/EZ, Euratom, od 25. lipnja i 23. rujna 2002.¹ te Odlukom Vijeća (EU, Euratom) 2018/994 od 13. srpnja 2018.²,
- uzimajući u obzir Ugovore, a posebno članke 2., 3., 9., 10., 14. i članak 17. stavak 7. Ugovora o Europskoj uniji (UEU) te članke 8., 20., 22. i članak 223. stavak 1. i članak 225. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU) te članak 2. Protokola br. 1 o ulozi nacionalnih parlamenata u Europskoj uniji,
- uzimajući u obzir Protokol br. 7 o povlasticama i imunitetima Europske unije,
- uzimajući u obzir Direktivu Vijeća 93/109/EZ od 6. prosinca 1993. o utvrđivanju detaljnih aranžmana za ostvarivanje aktivnog i pasivnog biračkog prava na izborima za Europski parlament za građane Unije koji borave u državi članici čiji nisu državljani³,
- uzimajući u obzir svoje prethodne rezolucije o izbornom postupku za Europski parlament, a posebno svoju Rezoluciju od 15. srpnja 1998. o nacrtu izbornog postupka u

¹ SL L 283, 21.10.2002., str. 1.

² SL L 178, 16.7.2018., str. 1.

³ SL L 329, 30.12.1993., str. 34.

- kojem su sadržana zajednička načela za izbor članova Europskog parlamenta¹, Rezoluciju od 22. studenoga 2012. o izborima za Europski parlament 2014.², Rezoluciju od 4. srpnja 2013. o unapređenju praktičnih rješenja za održavanje izbora za Europski parlament 2014.³ te Rezoluciju od 11. studenoga 2015. o reformi izbornog zakona Europske unije⁴,
- uzimajući u obzir svoje rezolucije od 13. ožujka 2013.⁵ i od 7. veljače 2018.⁶ o sastavu Europskog parlamenta,
 - uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 26. studenoga 2020. o analizi europskih izbora⁷,
 - uzimajući u obzir Uredbu (EU, Euratom) br. 1141/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 22. listopada 2014. o statutu i financiranju europskih političkih stranaka i europskih političkih zaklada⁸, a posebno njezine članke 13., 21. i 31.,
 - uzimajući u obzir Okvirni sporazum o odnosima između Europskog parlamenta i Europske komisije od 20. listopada 2010.,
 - uzimajući u obzir informativno izvješće Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora o stvarnim pravima osoba s invaliditetom da glasaju na izborima za Europski parlament usvojeno na plenarnoj sjednici 20. ožujka 2019.⁹ i njegovo dodatno mišljenje o potrebi da se osobama s invaliditetom zajamči stvarno pravo glasanja na izborima za Europski parlament usvojeno 2. prosinca 2020.¹⁰,
 - uzimajući u obzir Konvenciju Ujedinjenih naroda o pravima osoba s invaliditetom (UNCPRD), koju je EU ratificirao 2010. i koju su ratificirale sve države članice, te njezin članak 29. o sudjelovanju u političkom i javnom životu,
 - uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 3. ožujka 2021. naslovljenu „Unija ravnopravnosti: Strategija o pravima osoba s invaliditetom za razdoblje 2021. – 2030.” (COM(2021)101),
 - uzimajući u obzir Komunikaciju Komisije od 3. prosinca 2020. o akcijskom planu za europsku demokraciju (COM(2020)0790),

¹ SL C 292, 21.9.1998., str. 66.

² SL C 419, 16.12.2015., str. 185.

³ SL C 75, 26.2.2016., str. 109.

⁴ SL C 366, 27.10.2017., str. 7.

⁵ SL C 36, 29.1.2016., str. 56.

⁶ SL C 463, 21.12.2018., str. 83.

⁷ SL L 425, 20.10.2021., str. 98.

⁸ SL L 317, 4.11.2014., str.1.

⁹ <https://www.eesc.europa.eu/hr/our-work/opinions-information-reports/information-reports/real-right-persons-disabilities-vote-european-parliament-elections-information-report>

¹⁰ <https://www.eesc.europa.eu/hr/our-work/opinions-information-reports/opinions/need-guarantee-real-rights-persons-disabilities-vote-european-parliament-elections-additional-opinion>

- uzimajući u obzir Povelju Europske unije o temeljnim pravima (Povelja), a posebno njezine članke 11., 21., 23. i 39.,
 - uzimajući u obzir europski stup socijalnih prava, a posebno njegovo načelo 1.,
 - uzimajući u obzir Međunarodni pakt o građanskim i političkim pravima, a posebno njegov članak 25.,
 - uzimajući u obzir rad Međuparlamentarne unije u području rodne jednakosti, a posebno njezin akcijski plan za rodno osviještene parlamente,
 - uzimajući u obzir govor o stanju Unije 2021. u kojem je Ursula von der Leyen najavila da će 2022. biti godina mladih,
 - uzimajući u obzir prijedlog Komisije o europskoj godini mladih 2022.,
 - uzimajući u obzir članke 46. i 54. Poslovnika,
 - uzimajući u obzir izvješće Odbora za ustavna pitanja (A9-0083/2022),
- A. budući da od 1976., kad je Izborni akt utro put za izbor predstavnika u Europskom parlamentu neposrednim općim izborima, Europski parlament stalno traži reformu europskog izbornog zakona i teži ostvarenju istinskog, ujednačenijeg europskog izbornog postupka;
- B. budući da je Ugovor iz Lisabona omogućio pozitivan korak naprijed potvrdivši pravo Europskog parlamenta da izradi prijedlog izbornog akta i svog sastava;
- C. budući da su se ostale važne promjene u Ugovoru iz Lisabona posebno odnosile na tekst članka 14. UEU-a, u kojem se navodi da je Parlament sastavljen od predstavnika građana Unije, a ne naroda država članica, te se upućuje na ulogu Parlamenta u izboru predsjednika Komisije, pri čijem bi se izboru trebali uzeti u obzir rezultati izbora za Europski parlament;
- D. budući da je postupak za izbore 2014. bio presedan za ulogu Parlamenta u izboru predsjednika Europske komisije; budući da taj postupak nije mogao postati dio opće reforme europskog izbornog zakona, što je doprinijelo stvaranju političke pozadine za neočekivanu neprimjenu načela vodećeg kandidata nakon europskih izbora 2019.; budući da bi vodeći kandidat čiji je europski politički subjekt dobio najveći broj mjesta najprije trebao biti zadužen za stvaranje koalicijske većine u novoizabranom Parlamentu u pogledu imenovanja kandidata za predsjednika Komisije; budući da bi se u slučaju nemogućnosti postizanja koalicijske većine zadatak trebao dodijeliti sljedećem vodećem kandidatu; budući da Parlament očekuje od predsjednika Europskog vijeća da se savjetuje sa spomenutim čelnicima europskih političkih subjekata i klubova zastupnika radi doprinosa postupku imenovanja te smatra da bi se taj postupak mogao formalizirati političkim sporazumom između europskih političkih subjekata i međuinstitucijskim sporazumom između Parlamenta i Europskog vijeća;

- E. budući da neke postojeće zajedničke odredbe u sadašnjem Europskom izbornom aktu upućuju na to kako postići potrebna poboljšanja, uključujući ona kojima se predviđa izbor kandidata na temelju proporcionalne zastupljenosti koristeći pritom sustav glasovanja za listu ili sustav pojedinačnog prenosivog glasa, sloboda uspostave izbornih jedinica na nacionalnoj razini, uvođenje najvišeg izbornog praga od 5 % u nacionalnim izbornim jedinicama kako bi se zajamčilo funkcioniranje Parlamenta; te da se članovima zabrani dvostruki mandat u nacionalnom parlamentu i Europskom parlamentu;
- F. budući da su, unatoč određenim koracima za definiranje zajedničkih standarda izbornih postupaka za Europski parlament, danas europski izbori i dalje uglavnom uređeni nacionalnim propisima te su stoga potrebna dodatna poboljšanja kako bi se uspostavio uistinu ujednačen postupak za europske izbore;
- G. budući da je odaziv birača na europskim izborima 2019. bio najviši od svih izbora za Europski parlament posljednjih 20 godina; budući da stopa sudjelovanja prikriva velike razlike među državama članicama; budući da je veći odaziv na izbore pozitivan signal koji pokazuje da se građani Unije, a posebno najmlađe generacije, sve više zanimaju za razvoj europske integracije, kao što su pokazali i rezultati posebnog istraživanja Eurobarometra od 9. ožujka 2021.; budući da ta stopa i dalje znači da je sudjelovala samo polovica građana; budući da povećano zanimanje za europske izbore ukazuje na to da građani Unije zahtijevaju brzo djelovanje Unije u području klimatskih promjena, gospodarskog oporavka, zaštite ljudskih prava i vladavine prava, migracija i uloge Europske unije u međunarodnim odnosima; budući da je potrebno uložiti napore u komunikaciju kako bi se povećao interes građana za europska pitanja i ulogu europskih političkih stranaka i zaklada u tom pogledu;
- H. budući da se trend sve većeg odaziva birača može poboljšati ako se ojača veza između birača i kandidata kao i njihova odgovornost te ako se potakne dimenzija Unije;
- I. budući da funkcionirajući izborni sustav omogućuje izgradnju povjerenja i potpore među stanovništvom te jača uvjerenje građana Unije da glasovanjem mogu promijeniti društvo na demokratski način;
- J. budući da je postupak odobrenja Odluke Vijeća 2018/994 od 13. srpnja 2018. od strane država članica još u tijeku, ali ne isključuje potrebne promjene u izbornom sustavu Unije;
- K. budući da bi sve veći politički zamah mogao pružiti priliku da se uvedu snažniji elementi i odredbe kojima se jača europska dimenzija izbora;
- L. budući da bi se odgovarajući pristup reformi Europskog izbornog zakona trebao temeljiti na poštovanju načela supsidijarnosti i proporcionalnosti te uvođenju zajedničkih minimalnih standarda;
- M. budući da bi cilj reforme izbornog postupka za Europski parlament trebao biti povećanje demokratske i transnacionalne javne rasprave i dimenzije europskih izbora te

demokratskog legitimiteta postupka donošenja odluka u Uniji, jačanje građanstva Unije, poboljšanje funkcioniranja Europskog parlamenta i upravljanja Unijom, povećanje zakonodavnog rada Europskog parlamenta te njegove legitimnosti davanjem istinskog prava inicijative, jačanje načela jednakosti biračkog prava i jednakih mogućnosti, osobito u odnosu žena i muškaraca, poboljšanje učinkovitosti sustava za provedbu europskih izbora i približavanje članova Europskog parlamenta biračima, osobito onim najmlađima;

- N. budući da se u Preporuci br. 16 Europskog panela građana i građanki 2 o europskoj demokraciji/vrijednostima i pravima, vladavini prava i sigurnosti u okviru Konferencije o budućnosti Europe poziva na donošenje izbornog zakona za Europski parlament kojim bi se uskladili izborni uvjeti (dob za glasovanje, datum izbora, zahtjevi za izborne jedinice, kandidate, političke stranke i njihovo financiranje) te kako bi europski građani imali biračko pravo za različite stranke na razini Europske unije, od kojih se svaka sastoji od kandidata iz više država članica, te da tijekom dostatnog prijelaznog razdoblja građani i dalje mogu glasovati za nacionalne i transnacionalne stranke;
- O. budući da se u izvješću „Youth Ideas” (Izvješće o idejama mladih) objavljenom kao ishod Europskog skupa mladih (EYE) od 22. do 23. listopada 2021. predlaže upotreba transnacionalnih lista na kojima bi birači dobili popis nacionalnih kandidata i dodatne liste s kandidatima iz svih država članica; budući da se tim izvješćem također podupire provedba postupka vodećeg kandidata;
- P. budući da se u trećem privremenom izvješću višejezične digitalne platforme Konferencije o budućnosti Europe navodi da je stvaranje transnacionalnih izbornih lista na razini EU-a jedan od prijedloga o kojima se češće raspravljalo i ideja koja uživa široku potporu;
- Q. budući da se u političkom dogovoru na sredini razdoblja pod nazivom „Naši prioriteti za Europljane” koji su 17. siječnja 2022. podržali čelnici klubova zastupnika EPP-a, S&D-a i Renew poziva na postupak vodećeg kandidata u kombinaciji s transnacionalnim listama s dovoljnim brojem mjesta za sljedeće europske izbore;
- R. budući da se načela proporcionalnosti i jednakih mogućnosti moraju uzeti u obzir u pogledu manjina koje su nedovoljno zastupljene u Europskom parlamentu; budući da je otprilike 20 od 705 članova Europskog parlamenta izjavilo da pripadaju manjini (=2,8 %)¹; budući da Venecijanska komisija priznaje ulogu zajamčenih rezerviranih mjesta za članove nacionalnih manjina, nižih izbornih pragova u proporcionalnim izbornim sustavima za stranke koje predstavljaju nacionalne manjine ili određivanja izbornih jedinica u cilju povećanja sudjelovanja manjina u postupku donošenja odluka²;

¹ Na temelju podataka Međukluba Europskog parlamenta za tradicionalne manjine, nacionalne zajednice i jezike.

² Zbirka mišljenja i izvješća Venecijanske komisije o izbornim sustavima i nacionalnim manjinama CDL-PI(2019)004, posebno njezino Izvješće o izbornom pravu i nacionalnim manjinama CDL-INF (2000).

- S. budući da je mogućnost razvoja ujednačenog izbornog postupka koji se temelji na neposrednim općim izborima utvrđena u Ugovorima od 1957.;
- T. budući da bi se sve većim usklađivanjem postupka izbora za Europski parlament u svim državama članicama promicalo pravo svih građana Unije na ravnopravno sudjelovanje u demokratskom životu Unije, čime bi se ojačala i politička dimenzija europske integracije;
- U. budući da europske političke stranke doprinose stvaranju europske političke svijesti te bi stoga trebale imati snažniju ulogu u kampanjama za izbore za Europski parlament kako bi povećale svoju vidljivost i pojasnile na koji način glas za određenu nacionalnu stranku utječe na veličinu europskog kluba zastupnika u Europskom parlamentu i imenovanje predsjednika Komisije;
- V. budući da su udruženja birača ili izborni subjekti koji ne pripadaju nekoj europskoj političkoj stranci pozvana na sudjelovanje u kampanjama za izbore za Europski parlament kako bi se povećala uključenost građana u izborni postupak;
- W. budući da se postupak imenovanja kandidata za izbore za Europski parlament uvelike razlikuje među državama članicama i strankama, posebno kad je riječ o transparentnosti, demokratskim standardima i standardima za rodnu ravnopravnost; međutim, budući da su otvoreni, transparentni i demokratski postupci odabira kandidata kojima se poštuje rodna ravnopravnost neophodni za izgradnju povjerenja u politički sustav;
- X. budući da se rokovi za konačno formiranje izbornih lista prije održavanja europskih izbora uvelike razlikuju među državama članicama te se trenutačno kreću od 17 do 83 dana; budući da se time kandidati i birači diljem Unije dovode u neravnopravan položaj kad je riječ o vremenu koje imaju za kampanju odnosno da razmisle o tome kome da daju svoj glas na izborima;
- Y. budući da se rokovi za finalizaciju popisa birača prije europskih izbora znatno razlikuju među državama članicama i mogli bi otežati razmjenu informacija o biračima među državama članicama (kojom se nastoji spriječiti dvostruko glasovanje) ili je čak i onemogućiti;
- Z. budući da bi se osnivanjem izbornih jedinica na razini Unije u kojima bi kandidati za predsjednika Komisije bili nositelji izbornih lista svake političke grupacije uvelike ojačala europska demokracija i povećao legitimitet izbora predsjednika Komisije te njegova ili njezina odgovornost; budući da bi to moglo doprinijeti izgradnji europskog političkog prostora i istinski temeljiti izbore za Europski parlament na europskim pitanjima, a ne na pitanjima od isključivo nacionalnog interesa;
- AA. budući da su na neformalnom sastanku održanom 23. veljače 2018. šefovi država i vlada odlučili nastaviti razgovore, kao i tehnički, pravni i politički rad, o pitanju transnacionalnih lista koje se uspostavljaju za izbore 2024.;

- AB. budući da neke države članice svojim građanima ne omogućuju da glasuju u inozemstvu, a među onima koje to omogućuju znatno se razlikuju uvjeti za priznavanje biračkog prava; budući da bi se jednakost biračkog prava poboljšala kad bi se svim građanima Unije koji borave izvan Unije omogućilo da sudjeluju na izborima; međutim, budući da države članice trebaju bolje koordinirati svoje administrativne sustave kako bi se spriječilo da birači glasuju u dvije različite države članice;
- AC. budući da mnoge osobe s invaliditetom žele glasovati na biralištu; budući da u 12 država članica nacionalni propisi ne omogućuju prijelaz s birališta dodijeljenog na temelju mjesta boravišta na drugo koje je prikladnije s obzirom na invaliditet birača; budući da se u članku 29. Konvencije Ujedinjenih naroda o pravima osoba s invaliditetom izričito navodi da se države članice obvezuju osigurati da osobe s invaliditetom mogu učinkovito i u potpunosti sudjelovati u političkom i javnom životu na ravnopravnoj osnovi s drugima; budući da bi trebalo ukloniti sve prepreke aktivnog i pasivnog biračkog prava za osobe s invaliditetom, posebno pravne prepreke za odrasle osobe s poteškoćama koje su proglašene poslovno nesposobnima i zajamčiti pristupačnost tijekom cijelog izbornog postupka, uključujući alternativne sustave sudjelovanja radi ostvarivanja biračkog prava, prije svega dopisnim glasovanjem;
- AD. budući da bi na razini Unije trebalo uspostaviti izbornu tijelo kao mrežu jedinstvenih kontaktnih tijela država članica, koje bi djelovalo kao neovisno tijelo i osiguravalo pravilnu primjenu Europskog izbornog zakona jer bi se tako olakšao pristup informacijama o pravilima za europske izbore, pojednostavio postupak, upravljalo zajedničkom izbornom jedinicom i ojačao europski karakter tih izbora;
- AE. budući da bi dopisno glasovanje moglo omogućiti sudjelovanje više birača i učinkovitiju provedbu europskih izbora te ih učiniti privlačnijim za birače ako se pritom zajamče najviši standardi zaštite podataka te zadrži glasovanje na biralištima kao standard; budući da države članice mogu pružiti dodatne alate za glasovanje kako bi potaknule sudjelovanje, kao što su glasovanje preko opunomoćenika, elektroničko glasovanje ili glasovanje putem interneta, u skladu sa svojim nacionalnim tradicijama; budući da su mnoga nacionalna tijela za zaštitu digitalnih sloboda izrazila zadržku u pogledu glasovanja na internetu; budući da glasovanje putem interneta znači veće poteškoće u pogledu temeljnih načela kojima se uređuju izborni postupci (tajnost glasovanja, osobna i slobodna narav glasovanja, pouzdanost izbornih postupaka, učinkovito praćenje glasovanja i naknadna kontrola izbornog suca); budući da se te poteškoće mogu prevladati zajedničkim regulatornim okvirom i postupkom u kojem su zajamčeni najviši standardi zaštite podataka, integriteta izbora, transparentnosti, pouzdanosti i tajnosti glasovanja;
- AF. budući da je člankom 7. stavkom 1. Akta o izboru članova Europskog parlamenta neposrednim općim izborima od 20. rujna 1976. utvrđeno da je „dužnost člana Europskog parlamenta nespojiva s onom člana Komisije”;
1. predlaže reformu izbornog postupka radi konkretnog oblikovanja europske javne sfere predlaganjem zajedničkih minimalnih standarda i zakonodavnih promjena uoči europskih izbora 2024.;

2. smatra da je ključno poboljšati transparentnost i demokratsku odgovornost Parlamenta jačanjem europske dimenzije izbora, posebno pretvaranjem europskih izbora u jedinstvene europske izbore i to osobito uspostavom izborne jedinice na razini Unije umjesto skupa od 27 odvojenih nacionalnih izbora, kako se trenutačno organiziraju europski izbori;
3. smatra da bi europske političke stranke, udruženja birača i ostali europski izborni subjekti trebali imati važniju ulogu u postupku europskih izbora, da bi trebali biti jasno vidljivi biračima te da bi im trebalo pružiti odgovarajuću potporu i financijska sredstva kako bi im se omogućilo da ispune svoju ulogu;
4. podsjeća da zbog različitih izbornih kultura postoji niz različitih izbornih sustava i različitih biračkih prava diljem Unije; smatra da zajednički minimalni demokratski standardi u europskom izbornom zakonu mogu promicati istinsku javnu europsku raspravu i osigurati jednakost građana Unije, među ostalim u pogledu: biračkog prava, prava registracije stranke, udruženja birača ili drugih izbornih subjekata te prava kandidiranja na izborima; pristupa glasačkim listićima, imenovanja kandidata, uključujući rodnu ravnopravnost; pristupačnost glasovanja za sve građane, posebno za osobe s invaliditetom; ili u pogledu onog što se događa na dan izbora;
5. poziva na uspostavu zajedničkog okvira s referentnim vrijednostima i minimalnim standardima za izborna pravila diljem Unije te predlaže da se naglasak stavi na snažnu koordinaciju s nacionalnim mjerama prilikom provedbe njegovih ključnih prijedloga;
6. poziva institucije Unije da uzmu u obzir prioritete koje su utvrdili građani Unije u kontekstu Konferencije o budućnosti Europe;
7. uviđa ulogu Komisije kao posrednice u institucijskim pregovorima o reformi europskog izbornog zakona između Europskog parlamenta i Vijeća; smatra da je bitno uspostaviti konstruktivan dijalog s Komisijom, među ostalim kako bi se ocijenili zaključci europske mreže za suradnju u području izbora osnovane 2019. i pronašlo nadahnuće u tim zaključcima;
8. naglašava veze između predloženih mjera za preispitivanje Izbornog akta i Poslovnika Europskog parlamenta, Uredbe (EU, Euratom) br. 1141/2014 i Akcijskog plana Europske komisije za demokraciju iz prosinca 2020., a posebno elemenata kao što su:
 - način na koji su izbori uređeni pravilima koja se primjenjuju samo u određenoj jurisdikciji ili koja možda nisu formulirana uzimajući u obzir internetski prostor bez granica,
 - suradnja među regulatornim tijelima država članica koju treba pojačati,
 - transparentnost u političkom oglašavanju i komunikaciji koja bi se trebala odražavati i u odredbama Izbornog zakona;

9. smatra da je rodna ravnopravnost ključan element za poboljšanje zastupljenosti na izborima; pozdravlja općenito poboljšanje rodne ravnopravnosti na posljednjim izborima, ali naglašava da postoje znatne razlike među državama članicama, pri čemu u nekima u Parlament nije izabrana nijedna žena; poziva na uvođenje mjera kojima će se korištenjem tzv. zebra lista ili kvota zajamčiti jednake mogućnosti za žene i muškarce da budu izabrani, a da se pritom ne krše prava nebinarnih osoba;
10. žali zbog toga što većina nacionalnih i jezičnih manjina obično nije zastupljena u Europskom parlamentu; u tom pogledu ističe prepreku koju izborni pragovi u praksi predstavljaju za stranke koje predstavljaju manjinske zajednice koje djeluju u pojedinim nacionalnim izbornim jedinicama ili u velikim, gusto naseljenim izbornim jedinicama; stoga smatra da bi se europskim izbornim zakonom trebala predvidjeti mogućnost izuzeća od nacionalnih pragova za subjekte koji predstavljaju priznate nacionalne i jezične manjine;
11. smatra neophodnim da europske i nacionalne političke stranke i udruženja birača te ostali europski izborni subjekti usvoje demokratske, informirane i transparentne postupke odabira kandidata za Europski parlament, među ostalim i vodećeg kandidata te osiguraju izravno sudjelovanje pojedinačnih građana koji su članovi stranke, uključujući, ali ne isključivo, za izbor delegata; smatra da bi takav demokratski odabir trebao biti popraćen potrebnim informacijama o sposobnostima i uspješnosti potencijalnih kandidata;
12. smatra da bi svim europskim glasačima trebalo biti dopušteno da glasuju za svojeg preferiranog kandidata za predsjednika Komisije te da bi vodeći kandidati, koje imenuje europska politička stranka, europsko udruženje birača ili drugi europski izborni subjekt sa zajedničkim izbornim programom trebali imati mogućnost kandidature u svim državama članicama na listama na razini Unije;
13. poziva europske političke stranke, europska udruženja birača i europske izborne subjekte da predlože svoje kandidate za mjesto predsjednika Komisije najmanje 12 tjedana prije dana izbora; smatra da bi trebalo zajamčiti obvezujuće demokratske postupke i transparentnost u odabiru; očekuje da će kandidati biti stavljeni na prvo mjesto odgovarajuće liste izborne jedinice na razini Unije;
14. poziva na povećanje vidljivosti europskih stranaka, europskih udruženja birača i ostalih europskih izbornih subjekata preko medijskih kampanja te na glasačkim listićima i svim izbornim materijalima; utvrđuje da bi tijekom izborne kampanje nacionalne stranke i udruženja birača trebali navesti svoju pripadnost europskim političkim strankama ili ostalim europskim izbornim subjektima te odgovarajućem vodećem kandidatu;
15. napominje da bi koordinirana medijska strategija na europskoj razini kako bi se osiguralo praćenje i nadgledanje europskih izbora pomogla povećati zanimanje građana za njih;
16. očekuje od čelnika europskih političkih stranaka i klubova zastupnika da se na temelju rezultata europskih izbora i većine u novoizabranom Parlamentu dogovore o

zajedničkoj indikaciji Europskom vijeću u pogledu imenovanja kandidata za predsjednika Komisije; očekuje od predsjednika Europskog vijeća da se savjetuje s navedenim čelnicima europskih političkih subjekata i klubova zastupnika kako bi se informirao o postupku imenovanja; smatra da bi se taj postupak vodećeg kandidata mogao formalizirati političkim dogovorom između europskih političkih tijela i Međuinstitucijskim sporazumom između Parlamenta i Europskog vijeća;

17. predlaže uvođenje prakse da zainteresirani parlamentarni klubovi zastupnika sklope „sporazum za parlamentarni saziv” kako bi se zajamčilo političko djelovanje u skladu s ishodom europskih izbora i kako bi se prije imenovanja Komisije osigurala većina u Parlamentu;
18. smatra da bi se uvođenjem izborne jedinice na razini Unije iz koje bi se izabralo 28 članova Europskog parlamenta a da to ne utječe na broj predstavnika u Europskom parlamentu, koji se biraju u svakoj državi članici i u kojima bi kandidati za predsjednika Komisije bili nositelji izbornih lista svake političke grupacije, ojačala demokratska i transnacionalna dimenzija europskih izbora; smatra da je cilj uspostave izborne jedinice na razini Unije ostvariv ako se osigura rodna ravnopravnost te zemljopisna ravnoteža i pritom zajamči da manje države članice ne budu u nepovoljnom položaju u odnosu na veće države članice; u tom pogledu predlaže uvođenje obvezujuće zemljopisne zastupljenosti na listama za izbornu jedinicu na razini Unije i potiče europske političke stranke, europska udruženja birača i druge europske izborne subjekte da na listama na razini Unije imenuju kandidate iz svih država članica;
19. naglašava da je uspostava izborne jedinice na razini Unije iz koje se članovi biraju na temelju transnacionalnih lista u skladu s Ugovorima, a posebno s člankom 14. stavkom 2. UEU-a; smatra da potpora ujednačenom europskom izbornom zakonu s listama na razini Unije i obvezujućem sustavu vodećih kandidata dobiva politički zamah;
20. smatra da su liste na razini Unije poluga koja se može upotrijebiti za postizanje reprezentativnosti i stvaranje učinkovitih europskih političkih stranaka i pokreta;
21. predlaže uvođenje zajedničkih odredbi o rashodima povezanim s europskom izbornom kampanjom za svaki subjekt kojem je dopuštena predaja kandidacijskih lista za članove Europskog parlamenta u izornoj jedinici na razini Unije; poziva na snažnu koordinaciju s predstojećom revizijom Uredbe (EU, Euratom) br. 1141/2014 o tom pitanju;
22. smatra da se sredstva koja europske političke stranke i ostali izborni subjekti prime iz općeg proračuna Europske unije ili bilo kojeg drugog izvora mogu koristiti za financiranje kampanja koje europski izborni subjekti vode u kontekstu izbora za Europski parlament na kojima oni ili njihovi članovi sudjeluju; smatra da financiranje i ograničavanje izbornih troškova u nacionalnim izbornim jedinicama trebaju biti regulirani nacionalnim pravilima svake države članice;
23. podsjeća da najniža dob za kandidaturu u 27 država članica varira od 18 do 25 godina i da najniža dob za ostvarivanje prava glasa varira od 16 do 18 godina; poziva na

uvođenje jedinstvene, usklađene dobi za pasivno i aktivno biračko pravo diljem država članica i preporučuje im da uvedu minimalnu dob za glasanje od 16 godina, ne dovodeći u pitanje postojeće ustavne odredbe kojima se utvrđuje minimalna dob za biračko pravo od 18 ili 17 godina; smatra da bi priznavanje biračkog prava u dobi od 16 godina odražavalo trenutačna prava i obveze koje europska mladež već ima u nekim državama članicama;

24. predlaže uvođenje mogućnosti privremene zamjene članova na roditeljskom, očinskom, roditeljskom i dugotrajnom bolovanju;
25. smatra da su transparentnost izbornog postupka i pristup pouzdanim informacijama ključni elementi za podizanje europske političke svijesti i osiguravanje odaziva na izbore koji je dovoljno visok da bi predstavljao mandat od biračkog tijela; ističe da građani trebaju biti dovoljno unaprijed obaviješteni, odnosno 12 tjedana prije izbora, o kandidatima koji se kandidiraju na europskim izborima i o pripadnosti nacionalnih političkih stranaka ili političkih udruženja jednoj od europskih političkih stranaka ili europskih političkih udruženja;
26. predlaže da se poduzmu mjere i uspostave zaštitne mjere kako bi se izbjeglo strano uplitanje u izborni proces;
27. naglašava da se rokovi za finalizaciju popisa birača prije europskih izbora znatno razlikuju među državama članicama; predlaže utvrđivanje europskog popisa birača i zajedničkog standarda za uspostavu i finalizaciju nacionalnih popisa birača najkasnije 14 tjedana prije dana izbora, kako bi informacije o biračima bile točnije i kako bi se pojednostavila njihova razmjena među državama članicama te kako bi se olakšalo sprečavanje dvostrukog glasovanja i osiguralo da takvo dvostruko glasovanje, neovisno o tome je li rezultat administrativne pogreške ili kršenja izbornog zakona, podliježe učinkovitim, proporcionalnim i odvraćajućim kaznama na nacionalnoj razini i rezultira donošenjem korektivnih mjera od strane država članica;
28. predlaže osnivanje Europskog izbornog tijela zaduženog za koordinaciju informacija o europskim izborima, praćenje provedbe zajedničkih standarda europskog izbornog prava te rješavanje sporova o tim zajedničkim standardima, upravljanje europskim popisom birača, proglašenje izbornih rezultata i nadziranje razmjene informacija o glasovanju građana Unije izvan njihove matične zemlje; smatra da bi takvo tijelo moglo olakšati učinkovitu razmjenu informacija, a posebno razmjenu najboljih praksi među nacionalnim tijelima; predlaže da jedna od temeljnih zadaća Europskog izbornog tijela bude upravljanje registrom izbornih lista za izbornu jedinicu na razini Unije; poziva proračunska tijela da osiguraju da Europsko izborni tijelo ima dovoljno sredstava za ispunjavanje svojih zadaća;
29. predlaže utvrđivanje zajedničkih minimalnih standarda kako bi se uspostavili jedinstveni zahtjevi za sastavljanje izbornih lista;
30. smatra da je neophodno olakšati pristup glasovanju na europskim izborima i zajamčiti da svi koji imaju biračko pravo mogu to pravo ostvariti, uključujući građane Unije koji

žive izvan svoje zemlje podrijetla bez stalnog boravišta, stanovnike zatvorenih smještajnih jedinica, beskućnike i zatvorenike; poziva države članice da svim građanima osiguraju pristup informacijama i glasovanje na ravnopravnoj osnovi, uključujući osobe s invaliditetom, dopuštajući, na primjer, najam prilagođenih prostora kada javne strukture nisu prilagođene;

31. poziva države članice da uvedu mjere za povećanje pristupačnosti izbora za građane s invaliditetom koje se odnose, među ostalim i prema potrebi, na informacije o glasovanju i registraciji, birališta, glasačke kabine i uređaje te glasačke listiće; preporučuje provedbu odgovarajućih mjera prilagođenih njihovim nacionalnim postupcima glasovanja kako bi se građanima s invaliditetom olakšalo glasovanje, kao što su mogućnost odabira birališta, zatvorenih birališta na ključnim lokacijama i upotreba pomoćnih tehnologija, formata i tehnika kao što su Brailleovo pismo, veliki tiskani i zvučni podaci, taktilne matrice, lako čitljive informacije i komunikacija na znakovnom jeziku; poziva države članice da osobama s invaliditetom prema potrebi i na njihov zahtjev dopuste pomoć pri glasovanju preko osobe po vlastitom izboru;
32. poziva države članice da uvedu zajedničke zahtjeve kako bi se svim građanima Unije koji žive ili rade u trećoj zemlji priznalo pravo da glasaju na izborima za Europski parlament;
33. smatra da je potrebno uvesti dopisno glasovanje za glasače koji na dan izbora ne mogu doći na birališta te da bi na taj način provedba europskih izbora postala učinkovitija i privlačnija biračima u posebnim ili iznimnim okolnostima; poziva države članice da razmotre mogućnost uvođenja dodatnih alata za poboljšanje, kao što su prethodno fizičko glasovanje i glasovanje preko opunomoćenika te elektroničko glasovanje i glasovanje putem interneta, u skladu s vlastitim nacionalnim tradicijama, uzimajući u obzir preporuke Vijeća Europe u tim područjima i uz odgovarajuće zaštitne mjere kako bi se osigurala pouzdanost, integritet, tajnost glasovanja, pristupačnost za osobe s invaliditetom, transparentnost u osmišljavanju i uvođenju elektroničkih i internetskih sustava, mogućnost ručnog ili elektroničkog prebrojavanja bez ugrožavanja tajnosti glasovanja i zaštita osobnih podataka u skladu s primjenjivim pravom Unije;
34. smatra da bi uspostavom zajedničkog europskog dana glasovanja paneuropski izbori postali usklađeni te stoga predlaže da dan europskih izbora bude 9. svibnja, bez obzira na to koji je to dan u tjednu, uz mogućnost da taj dan postane državni praznik; smatra važnim da prvi službeni nepotpuni izborni rezultati budu objavljeni istodobno u svim državama članicama na dan izbora u 21:00 sat po srednjoeuropskom vremenu (CET);
35. smatra da je važno osigurati da se nakon svakih izbora sastavi izvješće o provedbi kako bi se ocijenilo funkcioniranje europskih izbora i po potrebi predložila poboljšanja;
36. predlaže reformu Ugovora kako bi se utvrdila spojivost dužnosti člana Europske komisije i dužnosti člana Europskog parlamenta za razdoblje između osnivanja Parlamenta i izbora Komisije;
37. poziva na reformu Ugovora, a posebno članka 223. UFEU-a, tako da o odredbama

potrebnima za izbor članova Europskog parlamenta neposrednim općim izborima ne odlučuje Vijeće jednoglasno uz nacionalne ratifikacije, nego kvalificiranom većinom u Vijeću;

38. usvaja priloženi prijedlog i podnosi ga Vijeću;
39. nalaže svojoj predsjednici da ovu zakonodavnu rezoluciju i priloženi prijedlog proslijedi Europskom vijeću, Vijeću, Komisiji te parlamentima i vladama država članica.

PRILOG ZAKONODAVNOJ REZOLUCIJI

Prijedlog

UREDBE VIJEĆA

o izboru članova Europskog parlamenta neposrednim općim izborima, stavljanju izvan snage Odluke Vijeća 76/787/EZUČ, EEZ, Euratom i Akta o izboru članova Europskog parlamenta neposrednim općim izborima priloženog toj Odluci

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 223. stavak 1.,

uzimajući u obzir prijedlog Europskog parlamenta,

nakon prosljeđivanja nacрта zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir suglasnost Europskog parlamenta,

u skladu s posebnim zakonodavnim postupkom,

budući da:

- (1) Akt o izboru članova Europskog parlamenta neposrednim općim izborima¹ („Izborni akt”) priložen Odluci Vijeća 76/787/EZUČ, EEZ, Euratom² stupio je na snagu 1. srpnja 1978. te je poslije izmijenjen Odlukom 2002/772/EZ, Euratom³ i Odlukom Vijeća (EU, Euratom) 2018/994⁴.
- (2) U skladu s člankom 223. stavkom 1. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU), odredbe potrebne za izbor članova Europskog parlamenta neposrednim općim izborima utvrđuje Vijeće odlučujući jednoglasno u skladu s posebnim zakonodavnim postupkom i uz prethodnu suglasnost Europskog parlamenta na temelju prijedloga koji izrađuje Europski parlament.

¹ SL L 278, 8.10.1976., str. 5.

² Odluka Vijeća 76/787/EZUČ, EEZ, Euratom od 20. rujna 1976. (SL L 278, 8.10.1976., str. 1.).

³ Odluka Vijeća 2002/772/EZ, Euratom od 25. lipnja i 23. rujna 2002. o izmjeni Akta o izboru predstavnika Europskog parlamenta neposrednim općim izborima, koji je priložen Odluci 76/787/EZUČ, EEZ, Euratom (SL L 283, 21.10.2002., str. 1.).

⁴ Odluka Vijeća (EU, Euratom) 2018/994 od 13. srpnja 2018. o izmjeni Akta o izboru članova Europskog parlamenta neposrednim općim izborima, priloženog Odluci Vijeća 76/787/EZUČ, EEZ, Euratom od 20. rujna 1976. (SL L 178, 16.7.2018., str. 1.) nije na snazi.

- (3) Člankom 8. UFEU-a uspostavlja se načelo rodno osviještene politike prema kojemu bi Unija trebala težiti uklanjanju rodne nejednakosti i promicanju ravnopravnosti u svim svojim aktivnostima.
- (4) Ugovorom iz Lisabona Europskom parlamentu nije samo dodijeljeno pravo inicijative u vezi s odredbama o izboru njegovih članova, nego je promijenjena i priroda mandata članova Europskog parlamenta, pa su oni postali izravni predstavnici građana Unije. To su temeljne promjene koje bi se trebale odražavati u moderniziranom europskom izbornom zakonu uvođenjem novih elemenata kojima se nastoji povećati demokratski legitimitet i točnije odražavati širina uloge i nadležnosti Europskog parlamenta.
- (5) Unatoč odredbama Izbornog akta, izbori za Europski parlament uvelike se organiziraju u skladu s nacionalnim pravilima koja se znatno razlikuju među državama članicama, zbog čega postoji niz različitih izbornih sustava. Izbori za Europski parlament održavaju se na različite dane i glasuje se za nacionalne stranke s nacionalnim kandidatima na temelju nacionalnih programa. Zahvaljujući usklađivanju tih različitih izbornih sustava donošenjem ujedinjenijeg europskog izbornog zakona utemeljenog na jasnim zajedničkim načelima i pravilima osigurala bi se jednakost za sve građane Unije i ojačala europska javna sfera.
- (6) Izborni pragovi dio su političkog sustava u mnogim državama članicama i doprinose razvoju stabilne dinamike vlade i oporbe u parlamentima. Kako bi se zaštitilo pošteno političko natjecanje, ti pragovi ne bi smjeli prelaziti 5 %.
- (7) Izborni pragovi ne bi trebali utjecati na izgled priznatih nacionalnih i jezičnih manjina da sudjeluju u političkom životu Unije i da budu zastupljene u Europskom parlamentu. Priznate nacionalne ili jezične manjine trebale bi imati pravo na izuzeće od svih pragova koji su predviđeni na nacionalnoj razini. Izuzeća od nacionalnih pragova trebala bi se primjenjivati i na političke stranke ili udruženja birača koji se kandidiraju na europskim izborima u četvrtini država članica i koji u svojim glasačkim listićima navode imena i logotipe europskih subjekata kojima su pridruženi.
- (8) U skladu s člankom 17. stavkom 7. Ugovora o Europskoj uniji (UEU) kandidata za predsjednika Komisije predlaže Europsko vijeće, uzimajući u obzir europske izbore, a zatim ga bira Europski parlament. Kako bi se to pravo ostvarilo na odgovarajući način, europska javna sfera trebala bi se razvijati tako da svi europski birači mogu navesti svog preferiranog kandidata za predsjednika Komisije. Zato vodeći kandidati koje imenuje europska politička stranka, europska udruženja birača ili ostali europski izborni subjekti moraju imati mogućnost podržati zajednički izborni program u svim državama članicama. Kako bi se osigurala većina u Parlamentu prije imenovanja Komisije, zainteresirane parlamentarne skupine trebale bi uspostaviti praksu sklapanja „sporazuma za parlamentarni saziv” kojima se osigurava političko postupanje u skladu s europskim izborima. U okviru postupka koji bi trebao biti formaliziran na temelju političkog dogovora između europskih političkih subjekata, vodeći kandidat čiji je europski politički subjekt dobio najveći broj mjesta najprije bi trebao biti zadužen za stvaranje koalicijske većine u novoizabranom Parlamentu u pogledu imenovanja kandidata za predsjednika Komisije. U slučaju nemogućnosti postizanja koalicijske

većine, zadatak bi se trebao dodijeliti sljedećem vodećem kandidatu. Kako bi pružio informacije u postupku imenovanja, predsjednik Europskog vijeća trebao bi se savjetovati s navedenim čelnicima europskih političkih subjekata i parlamentarnih klubova. Postupak vodećeg kandidata mogao bi se formalizirati političkim dogovorom između europskih političkih subjekata i Međuinstitucijskim sporazumom između Parlamenta i Europskog vijeća;

- (9) Uz nacionalne izborne jedinice trebalo bi osnovati izbornu jedinicu na razini Unije u kojoj su kandidati za predsjednika Komisije nositelji izbornih lista svake političke grupacije, kako bi se poboljšala demokratska i paneuropska dimenzija europskih izbora. Na tu izbornu jedinicu na razini Unije trebala bi se primjenjivati detaljna i jasna pravila kojima se osigurava da popis kandidata poštuje načela rodne ravnopravnosti i geografske proporcionalnosti i reprezentativnosti, a posebno da se u potpunosti uzmu u obzir interesi malih i srednjih država članica.
- (10) Europske političke stranke, europska udruženja birača i drugi europski izborni subjekti imaju ključnu ulogu u poticanju istinske europske političke rasprave. U skladu s člankom 10. stavkom 4. UEU-a, „političke stranke na europskoj razini doprinose stvaranju europske političke svijesti i izražavanju volje građana Unije.” Stoga bi europske političke stranke, europska udruženja birača i ostali europski izborni subjekti trebali imati važniju ulogu u procesu europskih izbora. Stoga bi im trebalo omogućiti da u potpunosti sudjeluju u europskim izbornim kampanjama i podnose liste na razini Unije kako bi bili poznati i vidljiviji biračima, kako na glasačkim listićima tako i u materijalima za kampanju i publikacijama.
- (11) Uvjeti za odabir kandidata i podnošenje kandidatura trebali bi biti razumni, pravedni, demokratski i razmjerni te bi trebali poštovati načela utvrđena Kodeksom dobre prakse u izbornim pitanjima Europske komisije Vijeća Europe za demokraciju putem prava (Venecijanska komisija). Osim toga, u akcijskom planu za europsku demokraciju¹ Komisija se obvezala promicati pristup demokratskom sudjelovanju, što podrazumijeva uključivost i jednakost u demokratskom sudjelovanju, kao i rodnu ravnotežu u politici i donošenju odluka. U svojoj strategiji za rodnu ravnopravnost 2020. – 2025.² Komisija je navela da su jednake mogućnosti sudjelovanja ključne za predstavničku demokraciju na svim razinama. Rodna ravnopravnost te demokratski i transparentni postupci i utemeljene odluke o odabiru kandidata za izbore za Europski parlament, uključujući vodećeg kandidata, ključni su elementi za osiguravanje jednakih uvjeta za sve europske izborne subjekte te za jačanje reprezentativnosti i demokracije. Radi jednakosti ta bi se načela trebala primjenjivati na sve liste kandidata na izborima za Europski parlament u nacionalnim izbornim jedinicama i u izornoj jedinici na razini Unije.
- (12) Transparentnost izbornog postupka i pristup pouzdanim i pravodobnim informacijama o biračima i kandidatima važni su za pouzdanost izbornog procesa, podizanje europske

¹ Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija o akcijskom planu za europsku demokraciju (COM(2020)0790).

² Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija „Unija ravnopravnosti: Strategija za rodnu ravnopravnost 2020. – 2025.” (COM(2020)0152).

političke svijesti i snažan odaziv birača na izbore. Važno je olakšati razmjenu informacija o biračima među državama članicama kako bi se izbjeglo dvostruko glasovanje. Nadalje, građane Unije trebalo bi znatno prije izbora obavijestiti o kandidatima koji se kandidiraju na izborima za Europski parlament i, prema potrebi, o pripadnosti nacionalnih političkih stranaka nekoj europskoj političkoj stranci. Stoga je potrebno uspostaviti europski popis birača i obvezne rokove za sastavljanje popisa birača na europskoj i nacionalnoj razini te lista kandidata.

- (13) Europsko izborno tijelo koje ima neovisan mandat i koje se sastoji od članova s potrebnim stručnim znanjem i iskustvom ključno je za upravljanje izbornom jedinicom na razini Unije. Ključne zadaće Europskog izbornog tijela trebale bi uključivati praćenje provedbe ove Uredbe i rješavanje sporova u pogledu zajedničkih standarda europskog izbornog zakona; upravljanje europskim popisom birača; proglašenje izbornih rezultata; te osiguravanje učinkovite razmjene informacija i najboljih praksi među nacionalnim tijelima.
- (14) Kako bi se osiguralo da europski izborni subjekti imaju dovoljno sredstava za prenošenje svojih poruka i političkih programa građanima Unije, izborna kampanja u izornoj jedinici na razini Unije trebala bi dobiti odgovarajuća financijska sredstva.
- (15) Kako bi se potaknulo sudjelovanje birača na izborima za Europski parlament, države članice trebale bi omogućiti dopisno glasovanje te bi mogle omogućiti fizičko glasovanje unaprijed i glasovanje preko opunomoćenika. Uzimajući u obzir preporuke Vijeća u tom pogledu te kako bi se u potpunosti iskoristile mogućnosti koje nudi tehnološki razvoj, države članice također bi mogle dopustiti elektroničko glasovanje i glasovanje putem interneta, istodobno osiguravajući dostupnost elektroničkih i internetskih sustava, pouzdanost rezultata s pomoću mogućnosti prebrojavanja, tajnost glasovanja, zaštitu osobnih podataka, u skladu s primjenjivim pravom Unije, te potpunu transparentnost u osmišljavanju i uvođenju elektroničkih i internetskih sustava; kao i osiguravanje pristupačnosti za osobe s invaliditetom i sve građane.
- (16) Građani Unije imaju pravo sudjelovati u demokratskom životu Unije, posebno glasovanjem ili kandidaturom na izborima za Europski parlament. Aktivno i pasivno biračko pravo te pristup informacijama i glasovanju također bi trebalo osigurati na ravnopravnoj osnovi za sve građane, uključujući osobe s invaliditetom. Države članice trebale bi poduzeti potrebne mjere kako bi se svim građanima Unije omogućilo ostvarivanje prava glasa na izborima za Europski parlament, uključujući one koji borave ili rade u zemljama izvan Unije, koji nemaju stalno boravište, koji su beskućnici, koji služe zatvorsku kaznu u Uniji ili oni koji žive u zatvorenim smještajnim jedinicama kao što su bolnice, psihijatrijske ustanove i druge ustanove za zdravstvenu skrb, umirovljenički domovi i domovi za starije osobe ili smještajne ustanove za osobe s invaliditetom. Konkretno, države članice trebale bi uvesti odgovarajuće mjere kako bi osobe koje žive u zatvorenim smještajnim jedinicama mogle ostvariti svoje pravo glasa. Pri osiguravanju pristupa informacijama, materijalima za glasovanje i mogućnostima glasovanja trebalo bi uzeti u obzir posebne potrebe osoba s invaliditetom.
- (17) Najniža dob za ostvarivanje aktivnog i pasivnog biračkog prava razlikuje se u 27 država

članica i kreće se od 16 do 18 godina. Trebalo bi uvesti jedinstvenu usklađenu dob za aktivno i pasivno biračko pravo u cijeloj Uniji kako bi se osigurala jednakost i izbjegla diskriminacija u pristupu tom najtemeljnijem građanskom i političkom pravu. Ne dovodeći u pitanje postojeće ustavne odredbe kojima se utvrđuje minimalna dob za glasovanje od 18 ili 17 godina, najniža dob za glasovanje trebala bi biti 16 godina. Minimalna dob za kandidiranje trebala bi biti 18 godina. Bez obzira na njihovu poslovnu sposobnost, sve osobe s invaliditetom trebale bi uživati politička prava na ravnopravnoj osnovi s drugima.

- (18) Rokovi za predaju lista kandidata za izbore za Europski parlament i za uspostavu biračkih popisa prije europskih izbora znatno se razlikuju među državama članicama. Kako bi se osiguralo da kandidati i birači diljem Unije imaju jednako vrijeme za vođenje kampanje ili promišljanje te kako bi se olakšala razmjena informacija među državama članicama o biračima, rokovi za podnošenje lista kandidata i uspostavu popisa birača trebali bi biti isti u cijeloj Uniji.
- (19) Kako bi se osiguralo da europske političke stranke, europska udruženja glasača i ostala europska izborna tijela budu dovoljno vidljiva, potrebna su jasna i transparentna pravila o kampanjama i službenim izbornim materijalima. Takva pravila omogućila bi europskim političkim strankama, europskim udruženjima birača i ostalim europskim izbornim subjektima da se koriste svim oblicima javne komunikacije te materijalima za izbornu kampanju. Takvim bi se pravilima europskim političkim strankama, europskim udruženjima birača i ostalim europskim izbornim subjektima trebalo omogućiti da navedu svoju pripadnost u svim oblicima javne komunikacije, materijalima za izbornu kampanju i službenim izbornim materijalima kao što su glasački listići. Države članice trebale bi osigurati da se jednako postupa prema europskim političkim strankama, europskim udruženjima birača i ostalim europskim izbornim tijelima te da imaju jednake mogućnosti u izbornim kampanjama za izbornu jedinicu na razini Unije.
- (20) Izbornim aktom iz 1976. uspostavljeno je zajedničko izorno razdoblje, a države članice dobile su ovlast da odrede točan datum i vrijeme izbora unutar tog razdoblja. Za istinski paneuropske izbore potreban je zajednički europski dan glasovanja. Izbori za Europski parlament trebali bi se održavati 9. svibnja, na Dan Europe, kad se obilježava obljetnica Schumanove deklaracije od 9. svibnja 1950. Europsko izorno tijelo trebalo bi proglasiti rezultate izbora koji se trebaju objaviti u *Službenom listu Europske unije*.
- (21) U slučaju da član Europskog parlamenta izabran iz nacionalnih izbornih jedinica, podnese ostavku, umre ili mu se mandat oduzme, upražnjeno mjesto koje iz toga proizlazi popunjava se u skladu s nacionalnim zakonodavstvom. Upražnjena mjesta članova Europskog parlamenta izabranih iz izborne jedinice na razini Unije popunjava sljedeći kandidat s relevantne liste. Također bi trebale biti moguće privremene zamjene u slučajevima roditeljskog, očinskog, roditeljskog dopusta i teške bolesti člana Europskog parlamenta.
- (22) Radi osiguranja jedinstvenih uvjeta za provedbu ove Uredbe, Komisiji bi trebale dodijeliti provedbene ovlasti u vezi s tehničkim zahtjevima, uključujući format i podatke koji se trebaju dostaviti za uspostavu europskog popisa birača. Te bi ovlasti

trebalo izvršavati u skladu s Uredbom (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća¹.

- (23) S obzirom na to da cilj ove Uredbe, odnosno utvrđivanje odredbi potrebnih za izbor članova Europskog parlamenta neposrednim općim izborima u skladu s ujednačenim izbornim postupkom u okviru izborne jedinice na razini Unije i prema načelima zajedničkim svim državama članicama, ne mogu dostatno ostvariti države članice, nego se zbog njezina opsega i učinka on na bolji način može ostvariti na razini Unije, Unija može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti utvrđenim u članku 5. Ugovora o Europskoj uniji. U skladu s načelom proporcionalnosti utvrđenim u tom članku, ova Uredba ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tih ciljeva.

DONIJELO JE OVU UREDBU:

Članak 1.

Predmet

U ovoj Uredbi utvrđuju se odredbe potrebne za izbor članova Europskog parlamenta neposrednim općim izborima u skladu s ujednačenim izbornim postupkom za izbornu jedinicu na razini Unije i prema načelima koja su zajednička svim državama članicama.

Članak 2.

Definicije

Za potrebe ove Uredbe primjenjuju se sljedeće definicije:

- (1) „politička stranka” znači udruženje građana koje ima političke ciljeve i koje je priznato ili osnovano u skladu s pravnim poretkom barem jedne države članice u skladu s Uredbom (EU, Euratom) br. 1141/2014 Europskog parlamenta i Vijeća²; uključujući one koji namjeravaju osnovati europsku koaliciju nacionalnih političkih stranaka i/ili nacionalnih udruženja birača ili joj se pridružiti radi podnošenja kandidacijskih lista i provođenja kampanje za izbornu jedinicu na razini Unije;
- (2) „udruženje birača” znači udruženje građana koje ima političke ciljeve i koje nije osnovano kao politička stranka, nego je registrirano kao udruženje građana u skladu s važećim nacionalnim odredbama, uključujući one koji namjeravaju osnovati europsku koaliciju nacionalnih političkih stranaka i/ili udruženja birača ili joj se pridružiti kako bi predalo kandidacijsku listu i vodilo kampanju za izbornu jedinicu na razini Unije;

¹ Uredba (EZ) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. o utvrđivanju pravila i općih načela u vezi s mehanizmima nadzora država članica nad izvršavanjem provedbenih ovlasti Komisije (SL L 55, 28.2.2011., str. 13.)

² Uredba (EU, Euratom) br. 1141/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 22. listopada 2014. o statutu i financiranju europskih političkih stranaka i europskih političkih zaklada (SL L 317, 4.11.2014., str.1.).

- (3) „europska koalicija nacionalnih političkih stranaka i/ili udruženja birača” znači izbornu savezništvo nacionalnih političkih stranaka i/ili udruženja birača koji su registrirani u najmanje četvrtini država članica, što se po potrebi zaokružuje na najbliži cijeli broj, koji podnosi kandidaturu i vodi kampanju u izbornoj jedinici na razini Unije;
- (4) „europska politička stranka” znači političko savezništvo nacionalnih političkih stranaka koji ima političke ciljeve i registriran je pri Tijelu za europske političke stranke i europske političke zaklade u skladu s Uredbom (EU, Euratom) br. 1141/2014 u svrhu podnošenja kandidacijske liste i vođenja kampanje za izbornu jedinicu na razini Unije;
- (5) „europsko udruženje birača” znači transnacionalno udruženje građana registriranih u najmanje četvrtini država članica, koje predstavlja najmanje 0,02 % stanovništva s pravom glasa u relevantnim državama članicama, a koje ima političke ciljeve, ali nije osnovano kao europska politička stranka, te je priznato u svrhu podnošenja kandidacijske liste i vođenja kampanje u izbornoj jedinici na razini Unije;
- (6) „europska izborna koalicija” znači izbornu savezništvo dviju ili više europskih političkih stranaka i/ili europskih udruženja birača koji u izbornoj jedinici na razini Unije sastavlja popis kandidata i vodi kampanju te kojemu se mogu pridružiti nacionalne političke stranke i/ili nacionalna udruženja birača, pod uvjetom da nisu pridruženi europskoj političkoj stranci;
- (7) „političko savezništvo” znači strukturirana suradnja između političkih stranaka i/ili građana u skladu s Uredbom (EU, Euratom) br. 1141/2014;
- (8) „europski izborni subjekt” znači europska koalicija nacionalnih političkih stranaka i/ili udruženja birača, europska politička stranka, europsko udruženje birača, europska izborna koalicija ili političko savezništvo;
- (9) „lista na razini Unije” znači lista kandidata koju europski izborni subjekt predaje u izbornoj jedinici na razini Unije.

Članak 3.

Nacionalne odredbe

Izborni postupak za izbor članova Europskog parlamenta uređuje se ovom Uredbom. Pitanja koja nisu obuhvaćena ovom Uredbom uređuju se u svakoj državi članici njezinim nacionalnim odredbama.

Te nacionalne odredbe ne smiju utjecati na proporcionalnost sustava glasanja.

One u svakom slučaju osiguravaju poštovanje demokratskih standarda, što dovodi do demokratskih i razmjernih zahtjeva za registraciju političke stranke ili udruženja birača te za podnošenje kandidacijskih lista za nacionalne izborne jedinice i izbornu jedinicu na razini Unije.

Članak 4.

Aktivno biračko pravo

1. Svaki građanin Unije s navršenih 16 godina, uključujući osobe s invaliditetom bez obzira na njihovu poslovnu sposobnost, ima pravo glasati na izborima za Europski parlament ne dovodeći u pitanje postojeće ustavne odredbe kojima se utvrđuje minimalna dob za glasovanje od 18 ili 17 godina.
2. Nijedan građanin Unije ne smije glasovati više puta na izborima za članove Europskog parlamenta u nacionalnim izbornim jedinicama ili u izornoj jedinici na razini Unije.
3. Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da dvostruko glasovanje na izborima za Europski parlament bude podložno učinkovitim, proporcionalnim i odvraćajućim kaznama.

Članak 5.

Pasivno biračko pravo

1. Svaki građanin Unije s navršenih 18 godina ima pravo kandidirati se na izborima za Europski parlament u nacionalnoj izornoj jedinici ili u izornoj jedinici na razini Unije ili u oboje.
2. Građanin Unije koji ima pravo kandidirati se na izborima za Europski parlament smije biti kandidat samo u jednoj nacionalnoj izornoj jedinici te biti samo na jednoj listi za nacionalnu izornu jedinicu ili listi na razini Unije.

Članak 6.

Ostvarivanje aktivnog biračkog prava

1. Države članice osiguravaju da svi građani Unije, uključujući one koji žive ili rade u trećoj zemlji, osobe bez stalnog boravišta, osobe koje žive u zatvorenim smještajnim jedinicama, beskućnici ili koje odslužuju zatvorsku kaznu u Uniji, mogu ostvariti svoje pravo glasovanja na izborima za Europski parlament.
2. Kad je riječ o građanima koji služe zatvorsku kaznu u Uniji, prvim stavkom ne dovode se u pitanje nacionalno pravo ili sudske odluke donesene u skladu s nacionalnim pravom.

Članak 7.

Pristupačnost

1. Države članice osiguravaju da svi građani, uključujući osobe s invaliditetom, imaju jednak pristup relevantnim materijalima, glasačkim prostorima i biračkim mjestima.

2. Na temelju svojih nacionalnih sustava glasovanja države članice uspostavljaju odgovarajuće aranžmane kako bi se osobama s invaliditetom olakšalo samostalno i tajno ostvarivanje prava glasa.

3. Države članice osiguravaju da osobe s invaliditetom na zahtjev dobiju pomoć pri glasovanju od osobe po vlastitom izboru.

Članak 8.

Dopisno glasovanje

1. Države članice osiguravaju dopisno glasovanje na izborima za Europski parlament, među ostalim za građane koji žive u trećoj zemlji, te donose mjere kojima se osigurava dostupnost dopisnog glasovanja, posebno za osobe s invaliditetom. Države članice donose sve potrebne mjere kako bi osigurale pouzdanost i tajnost glasovanja te zaštitu osobnih podataka u skladu s važećim pravom Unije.

2. Države članice mogu predvidjeti dodatne mogućnosti glasovanja s fizičkim glasovanjem unaprijed, glasovanjem preko opunomoćenika i glasovanjem putem elektroničkih i internetskih sustava.

U slučaju elektroničkog glasovanja, glasovanja putem interneta i glasovanja preko opunomoćenika države članice poduzimaju sve mjere koje su potrebne da bi se zajamčili pouzdanost, integritet, tajnost glasovanja, transparentnost u osmišljavanju i uvođenju elektroničkih i internetskih sustava te mogućnost ručnog ili elektroničkog prebrojavanja, a da se pritom ne ugrozi tajnost glasovanja i zaštita osobnih podataka u skladu s primjenjivim pravom Unije.

Članak 9.

Uspostava nacionalnih popisa birača i europskog popisa birača

1. Radi otkrivanja i izbjegavanja dvostrukog glasovanja na izborima za Europski parlament, rok za uspostavu i finalizaciju popisa birača u svakoj državi članici je najkasnije 14 tjedana prije dana izbora kako je navedeno u članku 19. stavku 1. Pogreške u popisu birača mogu se ispraviti do dana izbora.

2. Za potrebe uspostavljanja europskog popisa birača nadležna nacionalna tijela dostavljaju Europskom izbornom tijelu sve potrebne podatke u skladu s člankom 18. Kriteriji za registraciju u nacionalnom popisu birača uređeni su nacionalnim odredbama.

3. Komisija donosi provedbene akte kojima se utvrđuju tehnički zahtjevi, uključujući format i podatke koje treba dostaviti za uspostavu europskog popisa birača za provedbu stavka 2. ovog članka. Ti se provedbeni akti donose u skladu sa savjetodavnim postupkom iz članka 29.

Članak 10.

Načela odabira kandidata

1. Sve političke stranke, udruženja birača, izborna savezništva i europski izborni subjekti koji sudjeluju na izborima za Europski parlament pri odabiru svojih kandidata za izbore za Europski parlament moraju poštovati demokratske postupke, transparentnost i rodnu ravnopravnost mjerama čiji je cilj osigurati da sve osobe koje ispunjavaju uvjete imaju jednake mogućnosti biti izabrane te da sastav Europskog parlamenta odražava raznolikost Europske unije. Rodna ravnopravnost postiže se ovisno o izbornim sustavima država članica, a u svakom slučaju u izornoj jedinici na razini Unije, upotrebom zebra lista ili kvota, a da se pritom ne krše prava nebinarnih osoba.

2. Član političke stranke, udruženja birača ili europskog izbornog tijela može nadležnom nacionalnom tijelu ili Europskom izbornom tijelu podnijeti obrazloženu pritužbu zbog nepoštovanja demokratskih postupaka, kriterija transparentnosti i rodne ravnopravnosti utvrđenih u ovom članku.

Članak 11.

Podnošenje kandidacijskih lista

1. Rok za podnošenje kandidacijskih lista za izbore za Europski parlament je 12 tjedana prije dana izbora kako je navedeno u članku 19. stavku 1.

2. Najkasnije 12 tjedana prije dana izbora europski izborni subjekti dostavljaju Europskom izbornom tijelu dokument u kojem se utvrđuje da su svi kandidati suglasni s uvrštavanjem na listu na razini Unije. Taj dokument sadržava puna imena kandidata i brojeve osobne iskaznice ili putovnice. Kandidati ga potpisuju i u njemu se navodi datum i mjesto potpisivanja.

Članak 12.

Izborni sustav

1. Izbori su opći neposredni te su ravnopravni, slobodni i tajni. Svaki birač ima dva glasa, jedan za izbor članova Europskog parlamenta u nacionalnim izbornim jedinicama i jedan za izbor članova Europskog parlamenta u izornoj jedinici na razini Unije.

2. Članovi Europskog parlamenta biraju se kao predstavnici građana Unije na temelju proporcionalne zastupljenosti u nacionalnim izbornim jedinicama i u izornoj jedinici na razini Unije.

3. U nacionalnim izbornim jedinicama članovi Europskog parlamenta biraju se na temelju bilo kojeg nacionalnog sustava proporcionalne zastupljenosti koji obično upotrebljavaju države članice.

4. U izbornoj jedinici na razini Unije članovi Europskog parlamenta biraju se s pomoću sustava zatvorenih lista.

Članak 13.

Izborni prag

1. Države članice mogu odrediti minimalni izborni prag za raspodjelu mjesta. Na nacionalnoj razini taj prag ne smije biti viši od 5 % valjanih danih glasova.

2. Za nacionalne izborne jedinice koje imaju više od 60 mjesta, postavlja se prag koji ne smije biti niži od 3,5 % valjanih glasova danih u dotičnoj izbornoj jedinici.

3. Pragovima iz stavaka 1. i 2. ne dovode se u pitanje izuzeća predviđena nacionalnim pravom za političke stranke ili udruženja birača koji predstavljaju priznate nacionalne ili jezične manjine.

4. Od nacionalnih pragova utvrđenih u stavku 2. izuzimaju se političke stranke ili udruženja birača, registrirana u četvrtini država članica koja ostvare najmanje milijun glasova diljem Unije, a koji u svojem nacionalnom glasačkom listiću uključuju jedinstveno ime i logotip europskog izbornog subjekta kojem su pridruženi, a koji su prema potrebi prilagođeni jezicima dotičnih država članica.

5. Ne postoji najniži prag za dodjelu mjesta za izbornu jedinicu na razini Unije iz članka 15.

Članak 14.

Nacionalne izborne jedinice

U skladu sa svojom specifičnom nacionalnom situacijom i ne dovodeći u pitanje članak 15., svaka država članica može uspostaviti jedinstvenu izbornu jedinicu za izbore za Europski parlament ili podijeliti svoje izbornu područje na drugačiji način, a da se time općenito ne utječe na proporcionalnu prirodu sustava glasovanja.

Države članice mogu osnovati izborne jedinice s jednim članom koje predstavljaju jezične ili etničke manjine, prekomorske državljane, najudaljenije regije ili prekomorska područja u skladu s nacionalnim propisima, bez utjecaja na proporcionalnost sustava glasovanja.

Članak 15.

Izborna jedinica na razini Unije

1. Uspostavlja se jedna izborna jedinica koja se sastoji od cijelog teritorija Europske unije iz koje se bira 28 članova Europskog parlamenta na prvom izboru članova Europskog parlamenta nakon stupanja na snagu ove Uredbe.

Za kasnije izbore članova Europskog parlamenta veličina izborne jedinice na razini Unije određuje se Odlukom Europskog vijeća o utvrđivanju sastava Europskog parlamenta.

2. Izborima u izbornoj jedinici na razini Unije ne dovodi se u pitanje broj članova Europskog parlamenta izabranih u svakoj državi članici.

3. Svi europski izborni subjekti u skladu s člankom 2. mogu Europskom izbornom tijelu podnijeti liste na razini cijele Unije.

4. Svaki europski izborni subjekt može podnijeti samo jednu listu na razini Unije. Nacionalne stranke i nacionalna udruženja birača mogu podržati samo jednu listu na razini Unije.

5. Na glasačkim listićima s listama za izbornu jedinicu na razini Unije nalazi se ime i logotip odgovarajućeg europskog izbornog subjekta.

6. Za potrebe sastavljanja liste na razini Unije mjesto boravišta kandidata koji žive u trećoj zemlji je njihovo posljednje boravište prije odlaska iz Europske unije. Za kandidate koji su rođeni i borave u trećoj zemlji, mjesto boravišta za potrebe sastavljanja liste na razini Unije je mjesto države članice čiji je kandidat državljanin.

7. Liste za izbornu jedinicu na razini Unije obuhvaćaju onoliko kandidata koliko ima mandata navedenih u stavku 1.

8. Liste na razini Unije sastavljaju europski izborni subjekti u skladu s načelima utvrđenima u članku 10. stavku 1.

9. Kako bi se osigurala zemljopisna ravnoteža, liste na razini Unije podijeljene su na odjeljke s tri mjesta. Svako od tih triju mjesta popunjava se jednim kandidatom iz svake od triju skupina država članica kako je utvrđeno u Prilogu I. i prikazano u Prilogu II.

10. Redoslijed kandidata s boravištem u bilo kojoj državi članici u svakoj od tri skupine država članica iz Priloga I. razlikuje se u svakom odjeljku liste s tri mjesta sve dok se ne dođe do mjesta na listi koje odgovara količniku ukupnog broja mjesta i broja dva, a po potrebi se zaokružuje na sljedeći cijeli broj.

11. Ukupan broj stanovnika država članica izračunava Komisija (Eurostat) na temelju najnovijih podataka koje dostavljaju države članice u skladu s metodom koja je utvrđena Uredbom (EU) br. 1260/2013 Europskog parlamenta i Vijeća¹.

12. Raspodjela mjesta na listama na razini Unije na temelju zbirnih rezultata u izbornoj jedinici na razini Unije provodi se u skladu sa sustavom D'Hondt, kako slijedi:

(a) broj glasova koje su kandidati dobili poredan je u stupcu od najvišeg do najnižeg;

¹ Uredba (EU) br. 1260/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. studenoga 2013. o europskoj demografskoj statistici (SL L 330, 10.12.2013., str. 39.).

(b) broj glasova koji je svaki kandidat dobio dijeli se s 1, 2, 3 itd., dok se ne dođe do broja jednakog broju mjesta koja se biraju u toj izbornoj jedinici, i navodi se u tablici sličnoj onoj iz Priloga III. Mjesta se dodjeljuju kandidatima koji ostvare najviše omjere u tablici koji se navode padajućim redoslijedom;

(c) ako dva mjesta različitih lista imaju isti količnik, mjesto se dodjeljuje listi s najvećim ukupnim brojem dobivenih glasova. Ako dva kandidata imaju isti broj glasova, prvi takav slučaj rješava se ždrijeбом, a zatim se mjesta dijele naizmjenično.

13. Europske i nacionalne javne radiotelevizijske kuće omogućuju vrijeme za izbornu promidžbu proporcionalno rezultatima prethodnih izbora u izbornoj jedinici na razini Unije te osiguravaju minimalno vrijeme za izbornu promidžbu za svaku listu na razini Unije.

Članak 16.

Financiranje izbornih kampanja europskih izbornih tijela

Odredbe poglavlja IV. i V. Uredbe (EU, Euratom) br. 1141/2014 primjenjuju se mutatis mutandis na financiranje izbornih kampanja europskih izbornih subjekata.

Članak 17.

Zajedničke odredbe o izbornim kampanjama

1. Izborna kampanja počinje najranije osam tjedana prije dana izbora.
2. U izbornoj kampanji poziva se birače na glasovanje na izborima za Europski parlament te se pritom koristi tiskani ili digitalni materijal i drugi oblici javne komunikacije, medijsko oglašavanje i javna događanja. Materijali za izbornu kampanju sadržavaju logotip i poveznicu na manifest ili program europskog izbornog subjekta kojoj nacionalna stranka pripada.
3. Materijali za izbornu kampanju dostupni su osobama s invaliditetom.
4. U nacionalnim izbornim jedinicama glasački listići koji se koriste za izbore za Europski parlament moraju biti ujednačeni, osiguravati jednaku vidljivost imena, pokrata, simbola i logotipa, ako postoje, nacionalnih političkih stranaka i/ili nacionalnih udruženja birača, kao i europskih izbornih subjekata ako su im pridruženi, te moraju sadržavati popis imena kandidata i, prema potrebi, njihovih zamjenika redoslijedom kojim su uvršteni na odgovarajuće izborne liste.
5. Pravila za dostavljanje izbornih materijala glasačima za izbore za Europski parlament ista su kao ona koja se primjenjuju za nacionalne, regionalne i lokalne izbore u dotičnoj državi članici.
6. Države članice osiguravaju jednako postupanje prema europskim izbornim subjektima kao

i prema nacionalnim strankama i nacionalnim udruženjima birača te jednake mogućnosti u pogledu izborne kampanje za izbornu jedinicu na razini Unije.

7. Države članice provode europsko razdoblje izborne šutnje od 48 sati prije dana izbora, tijekom kojeg se birači ne smiju pitati o njihovim namjerama glasanja.

Članak 18.

Tijela za kontakt

1. Svaka država članica imenuje tijelo za kontakt koje je odgovorno za razmjenu podataka o biračima potrebnih za sastavljanje europskog popisa birača u skladu s člankom 9. stavkom 2. te o kandidatima s odgovarajućim tijelima u drugim državama članicama i s Europskim izbornim tijelom osnovanim u skladu s člankom 28.

2. Tijelo za kontakt iz stavka 1., u skladu s važećim pravom Unije o zaštiti osobnih podataka, najkasnije šest tjedana prije dana izbora kako je definirano u članku 19. stavku 1. počinje prenositi tim partnerima i Europskom izbornom tijelu podatke navedene u člancima 9. 10. Direktive Vijeća 93/109/EZ¹ o građanima Unije koji su, u državi članici čiji nisu državljani, upisani u nacionalni popis birača ili europski popis birača ili se kandidiraju.

Članak 19.

Dan izbora

1. Izbori za Europski parlament održavaju se 9. svibnja posljednje godine parlamentarnog saziva, kako je navedeno u članku 20. (dan izbora).

2. Tijekom radnog vremena birališta i pola sata prije otvaranja birališta zabranjene su sve političke aktivnosti na biralištima ili u njihovoj blizini, ne dovodeći u pitanje bilo koju aktivnost organiziranu za proslavu Dana Europe u državama članicama.

3. Izbori u svim državama članicama završavaju tog dana u 21:00 sat po lokalnom vremenu. Kako bi se uzela u obzir vremenska razlika, izbori za Europski parlament mogu se održati 8. svibnja posljednje godine parlamentarnog saziva u prekomorskim zemljama i područjima Unije.

4. Države članice objavljuju službene ili privremene rezultate prebrojavanja glasova tek nakon zatvaranja birališta u skladu sa stavkom 3. u državi članici čiji su birači posljednji glasovali.

¹ Direktiva Vijeća 93/109/EZ od 6. prosinca 1993. o utvrđivanju detaljnih aranžmana za ostvarivanje aktivnog i pasivnog biračkog prava na izborima za Europski parlament za građane Unije koji borave u državi članici čiji nisu državljani (SL L 329, 30.12.1993, str. 34)

5. Države članice mogu dan izbora proglasiti nacionalnim praznikom.

Članak 20.

Utvrđivanje i objava izbornih rezultata

1. Europsko izborno tijelo proglašava izborne rezultate u izornoj jedinici na razini Unije i u nacionalnim izbornim jedinicama tim redoslijedom, a na temelju informacija koje dostave tijela za kontakt.

2. Službeni rezultati izbora objavljuju se u *Službenom listu Europske unije*.

Članak 21.

Parlamentarni saziv i mandat

1. Petogodišnji saziv za koji se članovi Europskog parlamenta biraju počinje na otvaranju prve sjednice nakon svakih izbora (parlamentarni saziv).

2. Mandat svakog člana Europskog parlamenta počinje i završava u skladu s parlamentarnim sazivom (mandat).

Članak 22.

Sazivanje Parlamenta

Uz obvezu utvrđenu u članku 229. Ugovora o funkcioniranju Europske unije, Europski parlament se bez prethodnog sazivanja sastaje prvog utorka po isteku razdoblja od jednog mjeseca od dana izbora.

Članak 23.

Provjera valjanosti mandata

Europski parlament provjerava valjanost mandata članova Europskog parlamenta.

U tu svrhu uzima u obzir rezultate koje su službeno objavile države članice, a proglasilo Europsko izborno tijelo.

Članak 24.

Nespojivost

1. Obnašanje dužnosti člana Europskog parlamenta nespojivo je sa sljedećim funkcijama:

- člana vlade države članice,
- člana nacionalnog ili regionalnog parlamenta ili skupštine sa zakonodavnim ovlastima,
- člana Europske komisije,
- suca, nezavisnog odvjetnika ili tajnika Suda Europske unije,
- člana Izvršnog odbora Europske središnje banke,
- člana Revizorskog suda,
- Europskog ombudsmana,
- člana Gospodarskog i socijalnog odbora,
- člana Odbora regija,
- člana odbora ili drugih tijela osnovanih na temelju Ugovora o funkcioniranju Europske Unije ili Ugovora o osnivanju Europske zajednice za atomsku energiju u svrhu upravljanja sredstvima Unije ili izvršavanja stalne zadaće izravnog upravljanja,
- člana Upravnog vijeća, Upravnog odbora ili zaposlenika Europske investicijske banke,
- aktivnog dužnosnika ili službenika institucija Europske unije ili specijaliziranih tijela povezanih s njima ili Europske središnje banke.

2. Svaka država članica može na nacionalnoj razini donijeti pravila o nespojivosti s obnašanjem dužnosti člana Europskog parlamenta.

3. Članovi Europskog parlamenta na koje se stavci 1. i 2. počnu primjenjivati tijekom parlamentarnog saziva zamjenjuju se u skladu s člankom 27.

Članak 25.

Vanjske parlamentarne aktivnosti

Nakon izbora članovi Europskog parlamenta imenuju općinu i po potrebi regiju u svojoj državi članici boravišta iz koje će obavljati vanjske parlamentarne aktivnosti.

Članak 26.

Osobno i neovisno glasovanje

1. Članovi Europskog parlamenta glasuju kao pojedinci i u svoje ime. Ne obvezuju ih nikakve upute i nemaju obvezujući mandat.

2. Članovi Europskog parlamenta uživaju povlastice i imunitete koji se na njih primjenjuju na temelju Protokola br. 7 o povlasticama i imunitetima Europske Unije, priloženog Ugovoru o Europskoj uniji, Ugovoru o funkcioniranju Europske unije i Ugovoru o osnivanju Europske zajednice za atomsku energiju od trenutka službene objave njihova izbora u Europski parlament.

Članak 27.

Upraznjena mjesta

1. Mjesto je upražnjeno ako mandat člana Europskog parlamenta završi zbog ostavke ili smrti tog člana ili povlačenja njegova mandata.

2. U slučaju smrti, ostavke ili povlačenja mandata člana Europskog parlamenta izabranog u izbornoj jedinici na razini Unije, predsjednik Europskog parlamenta o tome odmah obavješćuje Europsko izborno tijelo.

Upraznjeno mjesto popunjava sljedeći kandidat s kandidacijske liste na kojem je prvobitno izabran član koji je preminuo, podnio ostavku ili čiji je mandat povučen.

3. Podložno drugim odredbama ove Uredbe svaka država članica utvrđuje odgovarajuće postupke za popunjavanje mjesta koja su upražnjena tijekom parlamentarnog saziva do kraja tog razdoblja.

4. Ako se pravom države članice izričito predviđa povlačenje mandata člana Europskog parlamenta, taj mandat prestaje u skladu s tim pravnim odredbama. Nadležna nacionalna tijela o tome obavješćuju Europski parlament.

5. Ako mjesto ostane upražnjeno zbog ostavke ili smrti, predsjednik Europskog parlamenta o tome odmah obavješćuje nadležna tijela dotične države članice i Europsko izborno tijelo.

6. Ako Parlament objavi da je upražnjeno mjesto člana izabranog iz izborne jedinice na razini Unije, predsjednik o tome obavještava Europsko izborno tijelo i poziva ga da bez odgode to

mjesto popuni za preostali dio mandata.

Upražnjena mjesta članova Europskog parlamenta izabranih iz izborne jedinice na razini Unije popunjava sljedeći kandidat s odgovarajuće liste, u skladu s redoslijedom prvenstva.

7. Parlament može, na zahtjev dotičnog člana i uz suglasnost dotične države članice ili Europskog izbornog tijela, predložiti privremenu zamjenu dotičnog člana u slučaju roditeljnog, očinskog ili roditeljskog dopusta ili dopusta zbog teške bolesti.

Ako je mjesto privremeno upražnjeno zbog bilo kojeg od razloga navedenih u prvom podstavku, dotičnog člana privremeno na razdoblje od šesnaest tjedana zamjenjuje sljedeći kandidat s odgovarajućeg popisa, koji može odlučiti hoće li popuniti to upražnjeno mjesto. Odbijanje popunjavanja upražnjenog mjesta ne dovodi do gubitka položaja na odgovarajućem popisu za buduća upražnjena mjesta. Razdoblje od šesnaest tjedana može se produljiti.

Članak 28.

Europsko izorno tijelo

1. Ovime se osniva Europsko izorno tijelo za:

- (a) osiguravanje ispravne provedbe ove Uredbe te provođenje i praćenje izbornog postupka u izornoj jedinici na razini Unije;
- (b) definiranje postupka koji se primjenjuje na pritužbe na temelju članka 10. stavka 2. u pogledu izborne jedinice na razini Unije;
- (c) izvršavanje svih funkcija povezanih s izbornim postupkom u izornoj jedinici na razini Unije i povezuje se s tijelima za kontakt iz članka 18.;
- (d) provjeru ispunjavaju li europski izborni subjekti uvjete za podnošenje lista na razini Unije u skladu s člankom 15.;
- (e) upravljanje europskim popisom birača;
- (f) proglašenje izbornih rezultata u skladu s člankom 20.;
- (g) odlučivanje o svim sporovima koji mogu proizaći iz odredaba ove Uredbe, osim onih koji proizlaze iz nacionalnih odredaba na koje upućuje ova Uredba.

Europsko izorno tijelo može pružiti pomoć i u slučaju poteškoća povezanih s tumačenjem lista koje dostave nacionalna tijela.

2. Europsko izborno tijelo je neovisno i obavlja svoje dužnosti u potpunosti u skladu s ovom Uredbom.

3. Europsko izborno tijelo objavljuje liste na razini Unije jedanaest tjedana prije dana izbora.

Uspostavlja i upravlja registrom različitih lista na razini Unije koje podnose europski izborni subjekti. Podaci iz registra objavljuju se.

Europsko izborno tijelo u svojim odlukama u potpunosti uzima u obzir temeljno aktivno i pasivno biračko pravo.

4. Svaka država članica imenuje jednog člana Europskog izbornog tijela, izabranog među profesorima prava ili političkih znanosti i drugim stručnjacima u izbornim sustavima na temelju njihovih profesionalnih kvaliteta i poštujući rodnu ravnotežu. Članovi Europskog izbornog tijela zasebnim glasovanjem običnom većinom izabiru predsjednika, potpredsjednika i tajnika. Europsko izborno tijelo nastoji donositi odluke jednoglasno. Ako odluku nije moguće donijeti jednoglasno, Europsko izborno tijelo odlučuje običnom većinom glasova.

Svi članovi Europskog izbornog tijela neovisni su u obavljanju svojih dužnosti. Članovi ne traže i ne dobivaju upute od bilo koje institucije ili vlade ili bilo kojeg drugog tijela, ureda ili agencije. Ne smiju biti članovi ili bivši članovi Europskog parlamenta, nacionalnih parlamenata ili nacionalnih vlada. Osim toga, ne smiju imati izborni mandat niti biti sadašnji ili bivši zaposlenici bilo koje institucije EU-a ili bilo koje europske političke stranke ili europskog udruženja birača ili bilo koje europske političke zaklade.

Članovi Europskog izbornog tijela imenuju se na mandat od pet godina koji se može jednom produljiti.

5. Europsko izborno tijelo predstavlja predsjednik koji osigurava provedbu svih odluka Europskog izbornog tijela.

Predsjednik Europskog izbornog tijela mora se suzdržavati se od svih radnji koje nisu spojive s prirodom njegovih dužnosti.

Ako član Europskog izbornog tijela, uključujući predsjednika, više ne ispunjava uvjete potrebne za obavljanje svojih dužnosti, najmanje 3/5 članova tog tijela može ga razriješiti dužnosti na temelju izvješća u kojem se obrazlaže prijedlog za razrješenjem.

Petogodišnji mandat Europskog izbornog tijela počinje dvije i pol godine nakon početka parlamentarnog saziva. Prvi mandat Europskog izbornog tijela počinje što je prije moguće nakon stupanja na snagu ove Uredbe.

Mjesto u Europskom izbornom tijelu upražnjeno zbog ostavke, umirovljenja, razrješenja ili smrti popunjava se u skladu s istim postupkom kao i za prvobitno imenovanje.

6. Europsko izorno tijelo ima pravnu osobnost i potrebne urede, osoblje, službe i objekte za administrativnu potporu koji su mu potrebni za obavljanje njegovih funkcija.

7. Europsko izorno tijelo u roku od devet mjeseci nakon europskih izbora podnosi Europskom parlamentu izvješće o organizaciji europskih izbora i provedbi ove Uredbe te o postizanju njezinih ciljeva.

8. Troškovi Europskog izbornog tijela, uključujući naknade za njegove članove, financiraju se odobrenim sredstvima iz općeg proračuna Unije.

Odobrena proračunska sredstva moraju biti dostatna da osiguraju puno i neovisno djelovanje Europskog izbornog tijela. Nacrt proračunskog plana Europskog izbornog tijela je javan i predsjednik ga podnosi Europskom parlamentu. Europski parlament prenosi na predsjednika Europskog izbornog tijela dužnosti dužnosnika za ovjeravanje u vezi s navedenim odobrenim sredstvima.

Članak 29.

Postupak odbora

1. Komisiji pomaže odbor. Navedeni odbor je odbor u smislu Uredbe (EU) br. 182/2011.
2. Pri upućivanju na ovaj stavak primjenjuje se članak 4. Uredbe (EU) br. 182/2011.

Članak 30.

Stavljanje izvan snage

1. Stavlja se izvan snage Akt o izboru članova Europskog parlamenta neposrednim općim izborima, kao i Odluka Vijeća 76/787/EZUČ, EEZ, Euratom kojom je utvrđen taj Akt.
2. Upućivanja na Akt stavljen izvan snage smatraju se upućivanjima na ovu Uredbu.

Članak 31.

Odredba o preispitivanju

Najkasnije godinu dana nakon svakog europskog izbora Europski parlament, nakon savjetovanja s Europskim izbornim tijelom, predstavlja izvješće o sveukupnom funkcioniranju ove Uredbe popraćeno, prema potrebi, zakonodavnim prijedlogom za izmjenu ove Uredbe.

Članak 32.

Stupanje na snagu

1. Ova Uredba proizvodi učinke od prvog dana mjeseca koji slijedi nakon što je države članice odobre u skladu sa svojim ustavnim zahtjevima.
2. Države članice obavješćuju Glavno tajništvo Vijeća o završetku svojih nacionalnih postupaka.

PRILOG I. TABLICA – 27 DRŽAVA ČLANICA EU-a PO KATEGORIJAMA STANOVNIŠTVA

Kategorije	Država članica	Ukupna populacija
Skupina A (37,9 milijuna - 83,1 milijuna)	Njemačka	83 166 711
	Francuska	67 320 216
	Italija	59 641 488
	Španjolska	47 332 614
	Poljska	37 958 138
Skupina B (6,9 milijuna - 19,3 milijuna)	Rumunjska	19 328 838
	Nizozemska	17 407 585
	Belgija	11 522 440
	Grčka	10 718 565
	Češka	10 693 939
	Švedska	10 327 589
	Portugal	10 295 909
	Mađarska	9 769 526
	Austrija	8 901 064
	Bugarska	6 951 482
Skupina C (0,5 milijuna - 5,8 milijuna)	Danska	5 822 763
	Finska	5 525 292
	Slovačka	5 457 873
	Irska	4 964 440
	Hrvatska	4 058 165
	Litva	2 794 090
	Slovenija	2 095 861
	Latvija	1 907 675
	Estonija	1 328 976
	Cipar	888 005
	Luksemburg	626 108
	Malta	514 564

Izvor: <https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/tps00001/default/table?lang=en>

PRILOG II.

Praktičan primjer liste na razini Unije u kojoj se koristi skupina od tri kategorije s 28 mjesta.

A1, A2, A3, A4, A5, B1, B2, B3, B4, B5, B7, B8, B9, B10, C1, C2, C3, C4, C5, C6, C7, C8, C9, C10, C11, C12 su primjeri kandidata iz država članica po kategorijama stanovništva

Primjer liste na razini Unije		
Odjeljci	Mjesto na listi	Kandidati iz
Odjeljak 1.	1	A1
	2	B7
	3	C7
Odjeljak 2.	4	B10
	5	C5
	6	A3
Odjeljak 3.	7	A2
	8	C3
	9	B7
Odjeljak 4.	10	B5
	11	C3
	12	A4
Odjeljak 5.	13	A5
	14	C12
	15	B9
Odjeljak 6.	16	A4
	17	A2
	18	B2
Odjeljak 7.	19	B3
	20	A1
	21	B8
Odjeljak 8.	22	C1
	23	C2
	24	B4
Odjeljak 9.	25	A5
	26	C8
	27	B1
Odjeljak 10.	28	B7

PRILOG III.

Praktičan primjer – D'Hondtova metoda

Praktičan primjer: 1 000 000 valjanih danih glasova u izornoj jedinici koja bira pet članova.

A (350 000 glasova), B (300 000 glasova), C (150 000 glasova), D (100 000 glasova), E (70 000 glasova), F (30 000 glasova)

Podjela	1	2	3	4	5	
A	350 000	175 000	116 666	87 500		70 000
B	300 000	150 000	100 000	75 000		60 000
C	150 000	75 000	50 000		37 500	30 000
D	100 000	50 000	33 333		25 000	20 000
E	70 000	35 000	23 333		17 500	14 000
F	30 000	15 000	10 000		7 500	6 000

Stoga A dobiva 2 mjesta, B dobiva 2 mjesta i C dobiva 1 mjesto.